

De Stemming van 27 januari 2019

Ok deze week zien we geen verschuivingen, terwijl er best wel wat politiek is gebeurd. Maar zo iets hebben we ook eerder gemerkt gedurende andere kabinetsperiodes. Bij de regeringspartijen VVD, CDA en D66 zien we al dat een fors deel van de kiezers uit 2017, die partij niet meer aangeven te kiezen. (Dat is nu rond de 50%). De resterende kiezers bij die partij lijken op dit moment in ieder geval geen ander alternatief te willen of te zien. Maar ook bij de oppositiepartijen lijken de verschillende partijen in lijn te blijven opereren met wat hun kiezers van ze verwachten. Dus ook daar geen duidelijke stimulansen om van partij te wisselen.

Zoals, al vorige week aangegeven, het zou mij niet verrassen als er geen grote verschuivingen meer zullen optreden tot aan de Statenverkiezingen. Daar zal alleen de gedifferentieerde opkomst voor duidelijke verschillen kunnen zorgen met de landelijke peiling. (De totale opkomst zal we weer in de buurt van 50% liggen, maar dat is meer dan 30% minder dan bij de laatste Tweede Kamerverkiezing. En de ervaring leert dat er duidelijke verschillen zullen zijn in opkomst tussen de aanhangers van de partijen).

Peiling Zetelverdeling

zetels	TK2017	20-1-2019	27-1-2019	Versch. NU-TK18
VVD	33	22	22	-11
PVV	20	18	18	-2
GroenLinks	14	17	17	3
FvD	2	17	17	15
PvdA	9	15	15	6
SP	14	13	13	-1
CDA	19	10	10	-9
D66	19	10	10	-9
Partij voor de Dieren	5	8	8	3
DENK	3	7	7	4
ChristenUnie	5	6	6	1
50PLUS	4	4	4	
SGP	3	3	3	
Totaal	150	150	150	
Coalitie	76	48	48	-28

Deze week vergelijken we de hoop van de kiezers dat het kabinet de rit uitzit, met 3 eerdere metingen. Die score is nu 35%, de laagste die ik tot nu toe gemeten heb bij deze regering. Bij de start was het 50%.

We zien bij de regeringspartijen in het laatste half jaar een gemiddelde daling van 23%. De grootste daling zien we bij de CDA-kiezers.

Hoopt dat het kabinet de rit uitzit

	Allen	Stemde bij TK2017										
		VVD	CDA	D66	CU	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
Start kabinet	50%	93%	88%	77%	87%	27%	31%	39%	4%	17%	9%	24%
januari 2018	42%	92%	78%	83%	72%	27%	22%	26%	4%	13%	1%	23%
juni 2018	43%	92%	84%	82%	50%	31%	25%	17%	8%	13%	7%	26%
27-1-2019	35%	71%	51%	63%	41%	22%	20%	6%	7%	8%	3%	13%

Ten aanzien van de drie grootste regeringspartijen is er bekeken wat het verschil is in de hoop t.a.v. het kabinet tussen degenen die nog steeds die partij stemmen en degenen, die dat niet meer doen. De grootste verschillen zien we bij het CDA. De kiezers die nu niet meer CDA zeggen te stemmen, scoren nu nog maar 24% op de vraag of ze hopen dat het kabinet de rit uit zit.

Hoopt dat het kabinet de rit uitzit

	Stemde bij TK2017		
	VVD	CDA	D66
Bij start kabinet	93%	88%	77%
Trouwe kiezers (TK2017 en nu)	90%	86%	86%
Kiezers van TK2017, die nu anders stemmen	50%	24%	44%

Ten aanzien van het Kinderpardon lijken de verschillen in opvattingen binnen de coalitie ook heel duidelijk bij het electoraat. De verhoudingen zijn vrijwel 50-50, en bij het CDA zien we precies die verhoudingen. Bij alle andere partijen (behalve 50PLUS) zien we een duidelijke meerderheid voor het één of het andere standpunt.

Vindt u dat het kabinet het Kinderpardon moet versoepelen?

verticaal geperceenteerd	Allen	TK2017									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Ja	48%	23%	47%	71%	91%	83%	67%	70%	8%	8%	46%
Nee	46%	74%	46%	24%	5%	14%	25%	23%	88%	90%	45%
Weet niet/geen antwoord	6%	3%	6%	4%	3%	3%	9%	7%	4%	2%	9%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

- zie volgende pagina

De onderstaande tabel laat ongeveer hetzelfde beeld zien, maar dan wel met iets meer "nee" en minder "ja" dan bij de vorige tabel.

Vindt u dat de Staatssecretaris zijn bevoegdheid om afzonderlijke kinderen in Nederland te laten blijven wonen (discretionaire bevoegdheid) duidelijk ruimer moet toepassen dan nu?

verticaal geperceenteerd	Allen	TK2017									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Ja	42%	20%	34%	56%	88%	80%	69%	62%	8%	10%	50%
Nee	50%	76%	58%	33%	5%	17%	27%	25%	88%	89%	43%
Weet niet/geen antwoord	8%	4%	8%	11%	7%	3%	4%	13%	4%	2%	7%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

De volgende zes stellingen geven ook een goed beeld van wat de Nederlanders denken en hoe de kiezers van de partijen in hun oordeel verschillen.

Stellingen over de discussies rondom het Kinderpardon

Eens met de stelling	Allen	TK2017									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Het CDA moet zich aan de afspraken maken uit het regeerakkoord	57%	87%	62%	47%	14%	25%	48%	26%	79%	79%	76%
Het is logisch dat als Dijkhoff twijfels uit over inspanningen rondom een klimaatakkoord het CDA afspraken over het Kinderpardon ter discussie stelt	43%	42%	44%	43%	43%	44%	31%	41%	44%	49%	50%
CDA en D66 moeten bereid zijn om de huidige coalitie op te blazen over dit onderwerp	45%	15%	38%	37%	65%	72%	77%	75%	41%	55%	63%
Of het nu dit onderwerp is of een ander, het kabinet zal het niet lang meer maken	47%	28%	41%	38%	42%	63%	48%	57%	59%	68%	74%
Het is allemaal verkiezingsretoriek	74%	74%	65%	61%	68%	65%	77%	81%	92%	93%	94%
Ze zullen wel een vorm van compromis met elkaar vinden over dit onderwerp	70%	72%	82%	68%	65%	64%	70%	73%	67%	66%	62%

Ten slotte zijn een aantal vragen gesteld over pensioenen, het pensioenakkoord en de pensioenkortingen. Hier zien minder grote verschillen dan bij het onderwerp Kinderpardon. De opvattingen van D66-kiezers lijken nu meer op die van de VVD (en minder op die van het CDA).

Vindt u dat de regering geld beschikbaar moet stellen om pensioenkortingen te voorkomen?

verticaal geperceenteerd	Allen	TK2017									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Ja	66%	51%	68%	48%	66%	67%	73%	92%	53%	83%	77%
Nee	26%	39%	25%	42%	22%	27%	16%	6%	37%	12%	10%
Weet niet/geen antwoord	9%	10%	7%	10%	11%	5%	12%	2%	10%	5%	13%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

En dit zijn mogelijke veranderingen aan ons pensioensysteem. De tabel geeft aan wat mensen willen aanpassen/invoeren.

Voorstellen om het pensioensysteem te veranderen

Wil dit invoeren	Allen	TK2017									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Stoppen met het verhogen van de AOW-leeftijd	72%	63%	73%	48%	61%	64%	84%	95%	73%	89%	90%
Mensen met zware beroepen eerder met pensioen laten gaan	85%	75%	82%	79%	82%	91%	94%	96%	83%	91%	92%
ZZZP-ers verplichten om pensioenvoorzieningen te treffen	65%	62%	69%	69%	64%	77%	53%	58%	42%	58%	78%
Werknemers zelf te laten kiezen bij welk pensioenfonds zich willen aansluiten	74%	78%	81%	67%	58%	62%	83%	76%	84%	82%	81%
Verhogen van het maximum bedrag dat niet gepensioneerd betalen voor hun AOW-premie	30%	28%	34%	26%	32%	30%	30%	33%	21%	34%	38%
Verhogen van de AOW uitkering, door het verhogen van de AOW premie dat niet gepensioneerd moeten betalen	29%	21%	23%	23%	26%	32%	31%	39%	18%	39%	46%